



**Brčko, 09.03. 2021. godine**

**PREDMET: Saopštenje o ulaganjima i rizicima ulaganja u kriptovalute**

Kriptovaluta je virtuelni novac (virtual, crypto currency), kreiran u digitalnom obliku i ekvivalent je novcu. Predstavlja digitalno sredstvo razmjene, odnosno alternativu zakonskom sredstvu plaćanja i ulaganja.

Neke od karakteristika kriptovaluta su:

- Niko nije obavezan prihvatiti ih kao sredstvo plaćanja dugova ili drugih obaveza,
- Njihov promet je vrlo ograničen,
- Njihova vrijednost podliježe snažnoj fluktuaciji u vrlo kratkom vremenskom razdoblju, pa se ne mogu smatrati dobrim sredstvom za očuvanje vrijednosti kao i stabilnom obračunskom jedinicom.

Prednost kriptovaluta je jednostavnije i jeftinije međunarodno plaćanje jer se ne koriste standardnom bankarskom mrežom i nisu vezane uz račune u poslovnim bankama. S druge strane, ne podliježu regulaciji, tako da postoje mnoge opasnosti koje donosi ovaj virtualni novčani sistem, što ostavlja veću mogućnost za prevare i druge nepravilnosti.

Nedostatak pouzdanih i tačnih informacija, nedostatak transparentnosti i rizici vezani uz informatičku tehnologiju predstavljaju visok rizik od gubitka dijela ili cjelokupnih uloženih sredstava. Kriptovalutama se trguje na jako nestabilnim tržištima. Jedna od glavnih opasnosti jeste da ne postoji zaštita korisnika sistema jer nema garancije niti adrese kojoj se pojedinac može obratiti za bilo kakve nepravilnosti ili povredu svojih prava. Takođe je potrebno napomenuti da novac uložen u kriptovalute nije zaštićen sistemom osiguranja depozita i rizik gubitka uloženog novca u cijelosti snosi ulagatelj.

Visok rast vrijednosti pojedinih kriptovaluta u određenim periodima ostavljaju dojam brze i lake zarade, ipak treba imati na umu da se radi o izuzetno rizičnim ulaganjima. Generalno, naglašavaju se potencijalne koristi, a umanjuju ili potpuno zanemaruju potencijalni rizici koji su značajni za ovakve vrste ulaganja.

Nadalje, kriptovalute nemaju stvarnu vrijednost i spadaju u visoko špekulativne investicije. Pored toga, s obzirom da su to elektronički vrijednosni zapisi pohranjeni u elektroničkim novčanicama na internetskim stranicama, podložni su operativnim neuspjesima i cyber prijetnjama koje mogu dovesti do privremene nedostupnosti ili ukupnog gubitka uloženog iznosa.

Uzimajući u obzir rizike, slabiju finansijsku i informatičku pismenost prosječnih građana, kao i nerazumjevanje šta su virtualne valute, unatoč vjerovanju u mogućnost brze zarade, potrebno je oprezno ulaziti u ovaj sistem. Do danas niti jedna organizacija za rad sa kriptovalutama nije registrovana, odobrena ili verifikovana od bilo kojeg nadzornog tijela u BiH. Prema tome, nema

kriptovalute ili tokena izdatog u ICO-ima (Initial coin offering) čije je sticanje ili zadržavanje garantovano ili šticeo domaćim propisima kao u slučajevima koji se odnose na bankarske ili investicione proizvode (gotovina ili vrijednosni papiri).

Komisija za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH poziva potencijalne ulagatelje da se, prije donošenja odluke o ulaganju u kriptovalute ili u proizvode povezane sa njima, odgovorno i detaljno informišu o vjerodostojnosti, karakteristikama i istinitom oglašavanju odnosno rizicima ulaganja u kriptovalute, a posebnu pažnju da posvete riziku gubitka novca s obzirom da ne postoje posebni regulatorni mehanizmi zaštite. Važno je procjeniti da li imate dovoljno informacija da biste razumjeli što se nudi. U ovoj vrsti ulaganja postoji visok rizik od gubitka ili prevare.

**Komisija za papire od vrijednosti Brčko distrikt BiH**